

ZARZĄDZENIE NR 24/2026
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W LUBLINIE
z dnia 22 września 2026 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Kąty”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, ze zm.), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Kąty”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;

§ 3. Obszar ochrony czynnej obejmuje cały rezerwat.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Lublinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Sielewicz
*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 24/2026
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Lublinie
z dnia 22 września 2026 r.
w sprawie ustanowienia zadań
ochronnych dla rezerwatu przyrody „Kąty”

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
1.	Zagrożenie istniejące zewnętrzne: Sukcesja naturalna związana z brakiem koszenia lub wypasu. Nadmierna ekspansja roślinności zielnej oraz drzew i krzewów, może prowadzić do pogarszania się warunków siedliskowych cennych muraw kserotermicznych.	Utrzymanie otwartego charakteru muraw kserotermicznych.

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 24/2026
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Lublinie
z dnia 22 września 2026 r.
w sprawie ustanowienia zadań
ochronnych dla rezerwatu przyrody „Kąty”

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Ekstensywny wypas bądź ekstensywne użytkowanie kośne należy prowadzić zgodnie z wymogami odpowiedniej interwencji w ramach Wspólnej Polityki Rolnej dla siedliska przyrodniczego. Uzyskaną biomasę w ramach koszenia należy usunąć poza obszar rezerwatu przyrody. W przypadku wypasu dopuszcza się lokalizowanie tymczasowego ogrodzenia oraz schronienia.	cała powierzchnia rezerwatu 7,03 ha	gmina: Zamość obręb: Wieprzec Wychody działka ewidencyjna nr: 1706/1 gmina Zamość obręb: Wieprzec Wychody działka ewidencyjna nr: 323/1
2.	Usuwanie (wycinanie oraz wrywanie) roślin ekspansywnych (w tym trzcinnika piaskowego). Usunięcie uzyskanej biomasy poza obszar rezerwatu przyrody.	cała powierzchnia rezerwatu 7,03 ha	gmina: Zamość obręb: Wieprzec Wychody działka ewidencyjna nr: 1706/1 gmina Zamość obręb: Wieprzec Wychody działka ewidencyjna nr: 323/1

3.	Oznakowanie granic rezerwatu poprzez wykonanie i montaż 3 sztuk tablic „urzędowych” z nazwą rezerwatu przyrody oraz 3 sztuk tablic informacyjno-edukacyjnych.	Granice rezerwatu	gmina: Zamość obręb: Wieprzec Wychody działka ewidencyjna nr: 1706/1 gmina Zamość obręb: Wieprzec Wychody działka ewidencyjna nr: 323/1 Współrzędne opisujące położenie tablic w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992: 1. X 320171,61; Y 791638,58 2. X 319866,47; Y 791364,20 3. X 320007,30; Y 791211,17
4.	Prowadzenie monitoringu efektywności wykonania zadań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony murawy kserotermicznej.	cała powierzchnia rezerwatu 7,03 ha	gmina: Zamość obręb: Wieprzec Wychody działka ewidencyjna nr: 1706/1 gmina Zamość obręb: Wieprzec Wychody działka ewidencyjna nr: 323/1

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Kąty” wynika z art. 22 ust 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 13, ze zm.) zgodnie, z którym dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Kąty”, o powierzchni 7,03 ha, został utworzony na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dn. 2 lipca 2026 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2025 r. poz. 3232). Jego celem ochrony jest zachowanie cennych zbiorowisk roślinności kserotermicznej z dużym udziałem gatunków rzadkich, w tym objętych ochroną prawną. Na obszarach graniczących z rezerwatem wyznaczona jest otulina obejmująca obszar o powierzchni 3,82 ha.

Teren rezerwatu przyrody objęty jest ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w formie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kąty PLH060010. Podlega tu ochronie siedlisko priorytetowe: kwietne murawy kserotermiczne ze związku *Cirsio-Brachypodium pinnati* (kl. *Festuco-Brometea*) z istotnymi stanowiskami storczykowatych *Orchidaceae* (6210*-3) oraz obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*.

Na terenie rezerwatu „Kąty” dominują murawy inicjalne wykształcające się na odłogach (w miejscach w przeszłości użytkowanych jako grunty orne). Cechują się one stosunkowo dużym udziałem gatunków łąkowych z klasy *Molonio-Arrhenatheretea*, zwłaszcza: rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius*, świerzbnicy polnej *Knautia arvensis* i marchwi zwyczajnej *Daucus carota*. Z klasy *Festuco-Brometea* znaczny udział mają w nich pszeniec różowy *Melaphyrum arvense*, driakiew żółta *Scabiosa ochroleuca*, aster gawędka *Aster amellus* oraz gorysz alzacki *Peucedanum alsaticum* i lebiodka pospolita *Origanum vulgare* z klasy *Trifolio-Geranietea*. Obok muraw inicjalnych występują zbiorowiska, w których dominującym gatunkiem jest kłosownica pierzasta *Brachypodium pinnatum*. Są to murawy wykształcone na glebach głębszych, o charakterze bardziej mezofilnym, z dużym udziałem gatunków okrajowych, głównie goryszu siniego *Peucedanum cervaria*, ciemniżyka białokwiatkowego *Vincetoxicum hirundinari*, koniczyzny długokłosowej *Trifolium rubens*, bodiszka czerwonego *Geranium sanguineum*, zawilca wielkokwiatowego *Anemone sylvestris*, rzepiku pospolitego *Agrimonia eupatoria* i fiołka kosmatego *Viola hirta*. Flora rezerwatu liczy blisko 200 gatunków, w tym rzadkich i chronionych, np.: aster gawędka *Aster amellus*, dziewięciśł popłocholistny *Carlina acanthifolia*, miłek wiosenny *Adonis vernalis*, zawilec wielkokwiatowy *Anemone sylvestris*, dzwonek syberyjski *Campanula sibirica*, buławnik wielkokwiatowy *Cephalanthera damasonium*, powojnik prosty *Clematis recta*, storczyk kukawka *Orchis militaris*, ciemniżyca czarna *Veratrum nigrum*, len złocisty

Linum flavum, kosaciec bezlistny *Iris aphylla*, wiśnia karłowata *Prunus fruticosa*, obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*.

Głównym zagrożeniem dla muraw kserotermicznych na terenie rezerwatu jest sukcesja naturalna. Murawy kserotermiczne są siedliskami półnaturalnymi, utrzymującymi się dzięki działalności człowieka, po zaprzestaniu użytkowania ulegają sukcesji stąd konieczność przywrócenia wypasu bądź podejmowanie innych działań zapobiegających przechodzeniu muraw w zbiorowiska zaroślowe i leśne: wycinanie krzewów i koszenie. Ponadto zabiegi mające na celu ograniczenie sukcesji oraz ekspansji roślinności zielnej będą obejmowały również usuwanie gatunków ekspansywnych np. trzcinnika piaskowego, polegające na wrywaniu bądź koszeniu w odpowiednim terminie, tak by nie dopuścić do zawiązania i rozsiania nasion. Uzyskana biomasa zostanie zebrana i wywieziona poza teren rezerwatu. Zabiegi będą wykonywane na powierzchni całego rezerwatu.

Określone zadania obejmują także oznakowanie granic rezerwatu przyrody poprzez wykonanie i montaż 3 sztuk tablic „urzędowych” z nazwą rezerwatu przyrody oraz 3 sztuk tablic informacyjno-edukacyjnych m.in. z wykazem zakazów obowiązujących w rezerwacie. Uwzględniono także prowadzenie monitoringu efektywności wykonania powyższych zadań ochronnych oraz monitoringu przyrodniczego murawy kserotermicznej.

Wykonanie tych zabiegów przyczyni się do przywrócenia właściwego stanu ochrony przyrody rezerwatu „Kąty” i jednocześnie obszaru Natura 2000 Kąty PLH060010 poprzez stworzenie optymalnych warunków do zachowania cennego siedliska, będącego przedmiotem ochrony tego obszaru, jakim jest kwietna murawa kserotermiczna ze związku *Cirsio-Brachypodium pinnati* (kl. *Festuco-Brometea*).

Zaplanowane zabiegi ochronne wpisują się w zadania ochronne obszaru Natura 2000 Kąty PLH060010 ustanowione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 3 grudnia 2014 r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kąty PLH060010 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2014 r. poz. 4158) zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 21 kwietnia 2016 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kąty PLH060010 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2016 r. poz. 1657). Zgodnie z ich zapisami, celami ochrony dla murawy kserotermicznej są: zachowanie siedliska w niepogorszonym stanie, tj. U1; przywrócenie właściwego stanu ochrony i arealu – optymalnie w warunkach ekstensywnej gospodarki pasterskiej oraz zahamowanie rozprzestrzeniania się roślinności zaroślowej.

Planowane zabiegi ochronne będą wykonywane zarówno przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie, jak również inne podmioty, w tym organizacje pozarządowe.